

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی قزوین
دانشکده دندانپزشکی

پایان نامه

جهت دریافت درجه دکترای دندانپزشکی

موضوع:

تعیین Jarabak Index در افراد ۲۵-۳۰ سال و ۴۰-۵۰ سال
دارای دندانهای طبیعی و مقایسه با بیماران دارای پروتز کامل

به راهنمایی استاد گرانقدر:

آقای دکتر محمدرضا وافی

استاد مشاور:

آقای دکتر محمود کاظمی

نگارش:

محمّدصادق ولدخانی

ذبیح‌ا... برجی

سال تحصیلی ۱۳۷۷-۷۸

شماره پایان نامه: ۷۰

خلاصه:

بدن انسان در رابطه با رشد و تکامل صورت در طفولیت سازگارهای بسیاری با شرایط موجود می‌یابد که برخی از آنها در جمجمه و صورت انعکاس یافته است. چندین فاکتور مربوط به هم برای حالت عمودی صورت وجود دارد، این فاکتورها شامل، افزایش یا کاهش نواحی مختلف صورت و یک سری چرخشهای آناتومیک قسمتهای صورت و کرانیال است.

یکی از معیارهای ارزیابی و تعیین رشد عمودی و تشخیص الگوی رشدی مربوطه با کمک نگاره لترال سفالومتری N.H.P و استفاده از Jarabak Index ($\frac{SGo}{NMe} \times 100$) می‌باشد.

با توجه به تفاوتی که در ساختار فک و صورت نژادهای مختلف وجود دارد و نیز با در نظر گرفتن تغییراتی که در بعضی از متغیرهای سفالومتری در طی رشد ایجاد می‌گردد، لزوم مطالعه‌ای در زمینه‌های فوق در گروههای سنی مختلف نژاد ایرانی احساس می‌شود. و بدلیل اینکه غالب مطالعات گذشته در گروههای سنی پایین تر از ۲۰ سال (رشد کرانیوفاشیال آنها به اتمام نرسیده) و بیشتر در محدوده گروه سنی ۱۷ - ۸ سال (بیشتر درمانهای ارتودنسی در این گروه انجام می‌شود) صورت گرفته، بدین لحاظ تصمیم گرفتیم برای اولین بار در ایران Jarabak Index و سیزده متغیر تقریباً وابسته به آن را در سه گروه سنی ۲۲ - ۳۰ سال واجد اکلوزن نرمال و ۴۰ - ۵۰ سال با دندانهای طبیعی و حفظ V.D و ۴۰ - ۵۸ سال دارای پروتز کامل نژاد ایرانی شهر قزوین با استفاده از نگاره لترال سفالومتری N.H.P (رشد کرانیوفاشیال در آنها به اتمام رسیده است) مورد بررسی، مقایسه و ارزیابی قرار دهیم و نکته مهم اینکه بتوانیم این ایندکس را به عنوان یک معیار با ضریب اطمینان بالایی برای تعیین ارتفاع عمودی صورت بیماران بی دندان که نیاز به پروتز کامل دارند به جامعه دندانپزشکی معرفی نمائیم.

در این پژوهش Jarabak Index و سیزده متغیر تقریباً وابسته به آن و مربوط به بافتهای سخت در سه گروه سنی یاد شده بالا که با معیارهای خاصی انتخاب شده بودند بدون تفاوت جنس مورد مطالعه قرار گرفتند این مطالعه توسط نگاره لترال سفالومتری به طریق N.H.P انجام گرفت و پس از

تهیه، نگاره‌ها Tracing شده و شاخص‌های آن تعیین و مورد تایید قرار گرفتند.

پس از جمع آوری اطلاعات در سه گروه سنی یاد شده در هر مورد از متغیرها، مقادیر Mean (میانگین) Standard Deviation (انحراف معیار) Range و فاصله اطمینان به میزان یک انحراف معیار محاسبه شدند. به منظور مطالعه تغییرات ناشی از گذشت ۲۰ - ۱۸ سال سن و اثر نژاد و نیز اهمیت جنسیت در دو گروه سنی ۴۰ - ۵۰ سال با دندانهای طبیعی و ۴۰ - ۵۸ سال دارای پروتز کامل آزمونهای آماری T - Test و ANOVA (در سطح معنی داری ۰/۰۵) انجام شد.

نکته قابل توجه اینکه Jarabak Index در بین سه گروه سنی مذکور بخصوص بین گروه سنی ۳۰ - ۲۲ سال واجد اکلوزن نرمال و ۴۰ - ۵۸ سال دارای پروتز کامل (اختلاف ۰/۸۷٪) هیچ اختلاف معنی دار آماری (در سطح $P \leq 0.05$) نداشتند و دو نتیجه راکسب نمودیم اول اینکه تعیین V.D بیماران منتخب بی دندان در بخش پروتز دانشکده دندانپزشکی قزوین با معیارهای علمی و اصولی سفالومتری مطابقت داشته و حداقل خطا را دارد دوم اینکه می توان از ایندکس مذکور به عنوان یک شاخص کمکی با اعتبار، برای تعیین ارتفاع عمودی صورت بیماران پروتز کامل استفاده نمود.

در بررسی مذکور همچنین ده متغیر وابسته دیگر نیز در مقایسه سه گروه سنی هیچ اختلاف معنی دار آماری نداشتند و فقط سه متغیر FH.Npog , OccP - MeGo , Pal - OccP اختلاف آماری معنی دار نشان دادند. اختلاف دو متغیر OccP - MeGo , Pal OccP بیشتر بدلیل تغییر و جابجایی Occ. Plane در حین ساخت پروتز کامل در بخش پروتز دانشکده بوده است. همبستگی تعدادی از متغیرها نیز محاسبه شد.

روشهای مختلف تعیین V.D بیماران بی دندان در پروتز کامل و ارزیابی و اهمیت آن و همچنین نمودار اختلافات معنی دار آماری و جداول مربوط به نتایج بدست آمده و بحث کامل و مقایسه آنها بین گروه شاخص (۲۲ - ۳۰ سال واجد اکلوزن نرمال) و گروه ۴۰ - ۵۸ سال دارای پروتز کامل به ترتیب در فصلهای ۲ - ۴ - ۵ به طور مفصل بیان گردیده است.